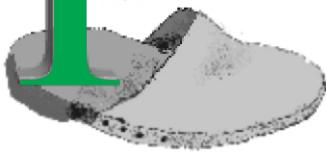

PRAKOVSKÉ noviny

Občasník občanov Prakoviec

Ročník VI číslo 3

september 2012

ISSN 1337-5520

V tomto čísle nájdete:

Aktivačné práce - pochvala	2
Uznesenia zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva	3
Urobiť niečo pre iných	4
Okresné športové hry seniorov	4
Ad za Václavom Havlom	4
Ako sa máte, rodáci?	5
Rodina - základ spoločnosti	5
Dni Prakoviec	6 - 7
Pivný festival v Prakovciach	7
Dekungy - pohľad do histórie	8
Stanovačka na Dekungoch	8
Stretnutie čitateľov časopisu Krásy Slovenska - Klák 2012	9
Zo života našich najmenších	9
DHZ Prakovce	10
Práca opatrovateľky	10
Kinobus v Prakovciach	10
Záľuby Prakovčanov	11
Tento pečiem najradšej	11
Prakovské klapancie	12
Tenisové leto v Prakovciach	12

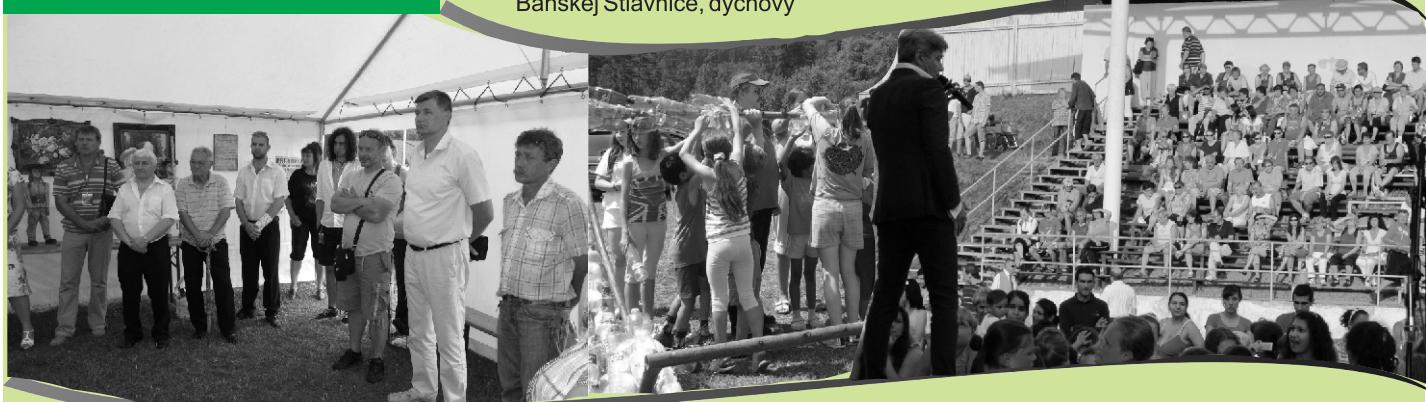
Letné prázdniny v Prakovciach otvorili Dni Prakoviec ...

Tradičné podujatie v našej obci – Dni Prakoviec – sa uskutočnili aj v tomto roku. V piatok 29.6.2012 v areáli Športového klubu v Prakovciach pre priaznivcov populárnej hudby vystúpilo sedem rockových a hardrockových skupín, Braň Mojsej a Heľenine oči na podujatí PRAKOROCK. 30. 6. 2012 v dopoludňajších hodinách členovia Komisie kultúry a športu pri Obecnom zastupiteľstve našej obce zabávali deti (o tom si môžete prečítať v príspevku Mgr. J. Matzovej). Družstvá Jednoty dôchodcov, Klubu slovenských turistov, šachisti a družstvo obecného úradu vytrvalo v temer tropickom počasí piekli placky. Hlavnou časťou Dní Prakoviec bol Festival dychových hudieb na Železnej ceste z príležitosti 35. výročia založenia Dychovej hudby Prakovčanka. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Košického samosprávneho kraja z programu Terra inkognita, ktorý je súčasťou projektu EHMK 2013.

Predstavili sa nám dychové hudby Medzvečanka, Štós, Kodurka z Košíc, Sítňanka z Banskej Štiavnice, dychový

orchester Podbrezová a tri formácie Dychovej hudby Prakovčanka – orchester zložený z bývalých členov, mládežnícka dychová hudba a veľký dychový orchester. Prakovčanka na tomto podujatí odovzdala ocenenia všetkým, ktorí majú zásluhu na jej 35 ročnom fungovaní. Obec ocenila dychovú hudbu najvyšším ocenením – Cenou obce, ktorú starosta obce odovzdal dirigentke a umeleckej vedúcej DH Prakovčanka Viere Vojtilovej. Podujatie spestrili mažoretky Ragtime z Košíc a Minired z Prakoviec. Súčasťou podujatia bola výstava a vyhodnotenie výtvarnej súťaže, ktorú vyhľasila SZUŠ v Prakovciach, ako aj výtvarene diela Pavla Kinského a Mgr. Marianny Páleníkovej. Záver patril vystúpeniu Štefana Skrúcaného a formácií Smola a hrušky. Organizácia takéhoto podujatia je veľmi náročná, preto naša vdaka patrí všetkým, ktorí sa o to pričinili a hlavne sponzorom, bez ktorých by to nebolo možné zorganizovať – hlavne každoročnému sponzorovi firme Lemakor.

Monika Kleknerová

... a ukončila Čerešnička na prázdninovej torte

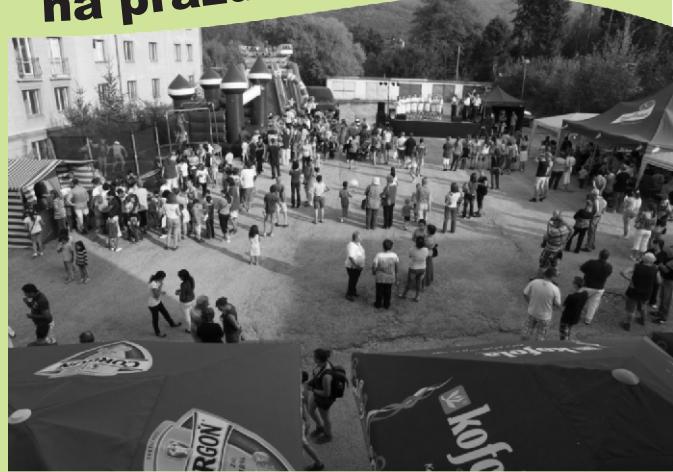
Hoci sú letné prázdniny už minulosťou, zážitky z nich v nás ostávajú ešte dlho. Jedným z nich je aj Čerešnička na prázdninovej torte, ktorú už po tretíkrát zorganizoval B-klub Music pub v Prakovciach a tento rok aj v spolupráci s obecným úradom.

V sobotu 1. septembra sa deti, ale aj ich rodičia mohli rozlúčiť s letom podľa vlastného výberu. Organizátori pripravili rôzne súťaže pre deti, veľký záujem mali aj o cukrovú vatu či nafukovaciú šmýkačku. Dospelí si zatancovali i zaspomíňali pri československých hitoch v podaní skupiny ELIS alebo si zaspievali s detským folklórnym súborom Vánok. Moderátorom tejto už v Prakovciach tradičnej akcie bol Stenly. Po zotmení si prítomní mohli „vypustiť“ svoj balónik šťastia a zaželať si čokoľvek. Organizátori dúfajú, že všetci si okrem iného priali aj to, aby sa na tejto úžasnej akcii stretli aj o rok.

Tou naozajstnou čerešničkou na torte bol večerný program v B-klube, ktorého najväčším lákadlom bolo vystúpenie skupiny Kmeťoband. Tí prilákali mnoho obdivovateľov i priaznivcov nielen z Prakoviec, ale aj z blízkeho či vzďalenejšieho okolia.

Už teraz sa môžeme tešiť na to, čím nás organizátori prekvapia na budúci rok.

Mgr. Viera Jančíková

Stereotyp

Toto cudzie slovo znamená jednotvárnosť, ustálenosť, nemennosť. Prečo o tom píšem? Aj my v redakčnej rade máme problém neupadnúť do stereotypu. Akcie, konajúce sa v našej obci, sú prevažne pravidelné, opakujúce sa. A tu je dilema – písat' o nich každý rok? Nebude to únavné, opakujúce sa a stereotypné? Na druhej strane – ľudia, ktorí ich organizujú, si zaslúžia, aby sa o tom písalo a účastníci akcie sa chcú vidieť v novinách. Potešilo by ma, keby sa čitatelia - občania vyjadrili na túto tému. Noviny spestujú príspevky dopisovateľov – dnes máme reakciu čitateľa na príspevok z č. 1/2012 a pekný príspevok o práci a skúsenostach opatrovateľky, ktorá sice nechce byť menovaná, ale v redakcii máme jej adresu. Teda želám vám pekné letné čítanie našich novín a tešíme sa aj na vaše príspevky na adresu prakonoviny@centrum.sk, alebo ich doneste do obecnej knižnice.

Monika Kleknerová, šéfredaktorka

PRIHOVÁRA SA VÁM STAROSTA OBCE

Vážení občania,
tento príspevok píšem čase, keď sa všetci obzérame späťne na prežité leto, počas ktorého sme sa snažili náčerpať nové sily do našej ďalšej každodennej práce. S potešením konštatujem, že aj tohto roka sa nám podarilo odštartovať a ukončiť letné prázdniny obecnými podujatiom (Dni Prakoviec, Prázdninová čerešnička na torte), ktoré, aspoň dúfam, priniesli do vašich sŕdc trochu radosť a pokoja, tak dôležitých v dnešných pre život každého z nás neľahkých časoch. Chcem využiť priestor v obecných novinách a podakovať všetkým, ktorí sa podielali na príprave a uskutočnení Dňa Prakoviec. Osobitne chcem prejavíť úctu Viere Vojtilovej a Ivanovi Laitmančíkovi, ktorí organizačne, finančne a vlastnou obetou sa veľkou mierou podielali na zabezpečení pre nás už tradičného podujatia. Chcem vyzdvihnuť aj finančnú pomoc prakovských firiem, RCC Components a.s., VAMAX –X s.r.o., Bridge – EU s.r.o., Prakon s.r.o. a Fermat – Opravy s.r.o. v celkovej výške 2950 eur, vďaka ktorým sme aj tohto roku mohli priniesť kus kvalitnej kultúry a dobrej zábavy v dôstojne vytvorených podmienkach priestorov futbalového štadióna občanom Prakoviec. Z naplánovaných investičných akcií na tento rok s potešením môžem konštatovať, že 25.7. 2012 sme konečne po splnení všetkých formálnych a administratívnych úkonoch mohli odovzdať stavbu „Zimná voda“ realizátorovi stavby, ktorý vyhral verejné obstarávanie. Obyvatelia časti obce Htno už v týchto dňoch môžu sledovať čulý stavebný ruch, ktorého výsledkom bude zabezpečená regulácia a úprava potoka Zimná voda v Gelnickej doline. V rámci areálu futbalového štadióna sme vybudovali nový altánok, ktorý od Dňa Prakoviec poskytuje priestor pri uskutočňovaní rôznych športových, kultúrnych a spoločenských podujatí organizovaných obcou, záujmovými združeniami a neformálnymi skupinami. S potešením môžem konštatovať, že nás projekt uspel v rámci grantovej výzvy „Futbal, to je hra“ Nadácie slovenskej sporiteľne. Do konca roka 2012 zrealizujeme rekonštruk-

ciu žiackych a dorasteneckých šatní. Samostatnou kapitolou je havarijný stav miestnych komunikácií a chodníkov, ktorí budeme sčasti riešiť v tomto roku a hlavne v roku budúcom. V letných mesiacoch sme realizovali opravu komunikácie železničného podjazdu vedúceho do Walcverku. Po osobných stretnutiach s vami, občanmi, pri ktorých ste apeľovali na potrebu riešenia havarijného stavu chodníkov hlavne z hľadiska bezpečnosti, sme sa rozhodli išť do rekonštrukcie chodníkov, ktorí sú na Sídlišku SNP v dezolátnom stave. Ako ste si všimli, začali sme už s opravou časti chodníka úpravou podložia a ukladaním zámkovej dlažby. Týmto smerom budú plánované finančné prostriedky aj na budúci rok. Určite ste si všimli nové smetné koše, ktorých v obci pribudlo vo počte 50 a snažili sme sa ich rozmiestniť v rámci celého intravilanu. Je mi veľmi ľúto, že sa dostali aj do pozornosti našich „tiež občanov“, ktorí svoju energiu venujú ich devastovaniu. Preto ich chcem aj touto formou vyzvať k takému správaniu, ktorým by neničili majetok obce, nás všetkých. Som presvedčený, že plnia svoj účel a prispievajú aj ku krajskemu prostrediu nás všetkých. Do konca tohto roka budeme realizovať v Zariadení opatrovateľskej služby vybudovanie modernej bezbariérovej kúpeľne, ktorá bude slúžiť hlavne imobilným klientom nášho zariadenia. Som rád, že v obci je veľa ľudí, ktorí sa neboja prísť na obecný úrad a prinášať nápady, čo a ako zlepšíť. Som otvorený každej úprimnej snahe upozorniť, či nebodaj prispieť k zlepšeniu kvality života nás všetkých. Niekedy zdánlivu drobnú vec, ako napríklad riešenie prístupu k vode na cintoríne, má medzi občanmi väčší ohlas ako napríklad úsilie hľadať finančné zdroje na ďalšie aktivity a projekty obce. Verte, že to stojí omnoho viac úsilia a času odhliadnúc od toho, aký bude výsledok. Preto budem rád, ak nám zachováte priazeň a v ďalšom čísle vás budem môcť informovať o ďalších krokoch, ktoré budú pozitívne meniť život všetkých nás, obyvateľov Prakoviec.

Miroslav Pisko

Aktivačné práce – pochvala

Obyvatelia časti Prakoviec Za traťou (alebo Panská štvorc), ale aj zákazníci lekárne, Texas Pubu alebo iní, ktorí potrebovali zájsť do tejto časti obce si určite všimli dlhodobo zlý, priam katastrofálny stav cesty pod tunelíkom smerom k lekárskej. Jamy, výmole, počas dažďa velikánske mláky, okolo ktorých sme chodili doslova prískokmi. To všetko je už, chvalabohu, minulosťou.

V najväčších júlových horúčavách partia chlapov z Aktivačných prác obce Prakovce odstránila zbytky asfaltu a urobila nám peknú, rovnú cestu, po ktorej je radosť chodiť. Chlapí pracovali aj do 19,00 hod., aby čas, keď sme chodili okľukou cez most na Helcmanovce, čo najviac skrátili. Patrí im za to naše podakovanie a pochvala. Môžu byť príkladom aj pre ostatných obyvateľov, zamestnaných na práce skrášľujúce našu obec. Svoju prácu odviedli dobre a my dúfame, že nám cesta bude slúžiť pekných párov rokov. Tiež dákujeme vedeniu obecného úradu, že aj takto vylepšilo život obyvateľom tejto časti Prakoviec.

Monika Kleknerová

S P O L O Č E N S K Á R U B R I K A

Jubilanti:

85 rokov
Helena Andrašková
Júlia Burčíková
Zuzana Hojstričová
Margita Jarkovská

80 rokov
Ján Režnický
Olga Filipková
Anna Lešková
Žofia Kosturjaková

75 rokov
Mária Hudáková
Verona Nižníková
Žofia Liptáková
Mária Šimková
Ján Rusnák
Anton Husenica
Anna Pisková

70 rokov
Peter Slovjak
Elena Hojstričová
Ida Kolesárová
Ivan Černický
Elena Sohlerová
Ľudovít Rusnák

Narodenia
Lenka Englanderová
Vanesa Bikarová
Tobias Žiga
Lukáš Gallo
Liliana Brutovská
Tomáš Stoklas
Tobias Gečei

Úmrtia

Ján Heteš 85 rokov
Katarína Sadvárová 83 rokov
Margita Lacherová 79 rokov
Ján Blaškovan 83 rokov
Ján Benčko 69 rokov
Peter Dvorjančanský 45 rokov
Helena Pačayová 78 rokov
Anton Lacher 84 rokov
Karel Kocourek 69 rokov
Alexej Sopko 81 rokov
Jozef Schmiedl 8 rokov
František Paulov 58 rokov

Zdroj: OcÚ Prakovce
Evidencia obyvateľstva
Bc. Jolana Pisková

Uznesenia prijaté na zasadnutiach Obecného zastupiteľstva v Prakovciach

**XII. zasadnutie,
15.06.2012**

Uznesenie č. 12/3/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

prerokovalo návrh VZN č. 3/2012 o úhradách, spôsobe určenia a platenia úhrad za poskytovanie sociálnych služieb v Obci Prakovce

a) schvaľuje

VZN č. 3/2012 o úhradách, spôsobe určenia a platenia úhrad za poskytovanie sociálnych služieb v Obci Prakovce.

Uznesenie č. 12/4/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

prerokovalo Návrh rozpočtového opatrenia č. 1 k zmene rozpočtu pre rok 2012 v nadväznosti na schválené VZN č. 3/2012 o úhradách, spôsobe určenia a platenia úhrad za poskytovanie sociálnych služieb v Obci Prakovce

a) schvaľuje

rozpočtové opatrenie č. 1 k zmene rozpočtu pre rok 2012.

Uznesenie č. 12/5/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

prerokovalo Návrh na spracovanie dopravno-technickej štúdie vybudovania železničnej zastávky v obci Prakovce

a) schvaľuje

spracovanie dopravno-technickej štúdie vybudovania železničnej zastávky v obci Prakovce.

Za uznesenie hlasovali: pp. Ing. Agáta Ferencová, pp. Štefan Lietava, pp. Mgr. Pavol Lukáš, pp. Ing. Marek Pisko, pp. Ing. Jozef Pojdák, pp. Jozef Nižník

Proti uzneseniu hlasovali: pp. Ing. Marek Pisko, pp. Ing. Jozef Pojdák, pp. Mgr. Soňa Struhárová

Zdržali sa: -

Neprítomný: pp. Karol Kysel'

Uznesenie č. 12/6/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

predĺženie nájmu bytu číslo 18 v bytovom dome súpisné číslo 288 žiadateľovi Márii Minarovej na dobu určité – 1 rok, t.j. do 30. 6. 2013.

Uznesenie č. 12/7/2011

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

realizáciu projektov:

OHZ Prakovce – skvalitnenie výcvikových a zásahových činností, zvýšenie odbornej prípravenosti, práca s mládežou.

Výška schválenej dotácie: 8 400 €, kofinancovanie: 450 €

Podpora rozvoja sociálnych služieb.

Výška schválenej dotácie: 17 000 €, kofinancovanie: 3 900 €

Uznesenie č. 12/8/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

príležitosťné predaje firiem v našej obci v priestoroch Klubu kultúry v termínoch 18. 6. 2012, 21. 6. 2012, 22. 6. 2012, 26. 6. 2012, 16. 7.

2012, 25. 7. 2012, 10. 8. 2012, 21. 8. 2012.

Uznesenie č. 12/9/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

prenájom futbalového štadióna OZ Dychová hľada Prakovčanka na deň 30. 6. 2012 v čase od 7,00 hod. do 24,00 hod. za celkovú sumu 500 €.

Uznesenie č. 12/10/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

berie na vedomie

podanie petície za zastavenie premávky veľkorozmerných nákladných automobilov po ulici Za Čurinkou a doterajší postup pri jeho vybavovaní.

Uznesenie č. 12/11/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

žiadosť Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Prakovce o sponzorský dar drevnej guľatiny za účelom opravy strechy kostola.

Termín: stály

Za uznesenie hlasovali: pp. Ing. Agáta Ferencová, pp. Štefan Lietava, pp. Mgr. Pavol Lukáš, pp. Ing. Marek Pisko, pp. Ing. Jozef Pojdák, pp. Jozef Nižník

Proti uzneseniu hlasovali: pp. Kubincová

Zdržali sa: pp. Mgr. Soňa Struhárová, pp. Mgr. Štefan Kačír, pp. Mgr. Viera Jančíková

Neprítomný: pp. Karol Kysel'

Uznesenie č. 12/12/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

uverejnenie nahráteného záznamu z XI. zasadnutia OZ, konaného dňa 25. apríla 2012 na webovej stránke obce.

Termín: stály

Za uznesenie hlasovali: pp. Ing. Agáta Ferencová, pp. Mgr. Viera Jančíková, pp. Mgr. Štefan Kačír, pp. Jana Kubincová, pp. Štefan Lietava, pp. Mgr. Pavol Lukáš, pp. Jozef Nižník, pp. Ing. Jozef Pojdák, pp. Mgr. Soňa Struhárová

Proti uzneseniu hlasovali: pp. Ing. Marek Pisko, Zdržali sa: -

Neprítomný: pp. Karol Kysel'

Uznesenie č. 12/13/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

prerokovanie plnenia PHSR obce Prakovce na XIII. zasadnutí OZ

**XIII. zasadnutie,
28. 06. 2012**

Uznesenie č. 13/3/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

berie na vedomie

stanovisko hlavného kontrolóra obce Prakovce k návrhu Záverečného účtu obce Prakovce za rok 2011.

Uznesenie č. 13/4/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

Záverečný účet obce Prakovce za rok 2011 a celoročné hospodárenie bez výhrad.

Uznesenie č. 13/5/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

vysporiadanie prebytku rozpočtu obce za rok 2011 vo výške 35 669 € zisteného v zmysle Zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v plnej výške do rezervného fondu obce.

Uznesenie č. 13/6/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

berie na vedomie

stav plnenia PHaSR obce Prakovce od roku

2010.

Uznesenie č. 13/7/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na 2. polrok 2012 a poveruje hlavnú kontrolórku obce na výkon kontroly v súlade so schváleným plánom.

Uznesenie č. 13/8/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

podľa § 30 a § 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu obce Prakovce.

Ukladá starostovi obce prostredníctvom odborne spôsobnej osoby pre obstaranie ÚPN-O: zabezpečiť zapracovanie prerokovaných zmien a doplnkov č. 1 do ÚPN-O.

Uznesenie č. 13/9/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

ruší

uznesenie č. 11/11/2012, ktorým poverilo starostu obce rokovať o odkúpení pozemkov za účelom výstavby ČOV v rámci pripravovaného projektového zámeru:

Parc. č. EKN 3271/2 o výmere 1793 m² v katastrálnom území obce Prakovce,

Parc. č. CKN 902 o výmere 2597 m² v katastrálnom území obce Prakovce,

Parc. č. EKN 3271/4 o výmere 1253 m² v katastrálnom území obce Prakovce.

Uznesenie č. 13/10/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

berie na vedomie

výsledok verejného obstarávania na výber dodávateľa pre vypracovanie projektovej dokumentácie na realizáciu stavby „Komunitné centrum v obci Prakovce“.

Uznesenie č. 13/11/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

odpredaj pozemku parc. KN "C" č. 910/11, trvalé trávne porasty, o výmere 2024 m², v kat. úz. Prakovce, podľa predloženého geometrického plánu č. 83/2012, zo dňa 14. 5. 2012, vyhotoveného p. Rastislavom Špitcom – geodetom, pre žiadateľov Mgr. Vladimíra Hojstriču a manž. Gertrúdu Hojstričovú, obaja bytom Prakovce 246, 055 62 Prakovce za účelom záhradkárčenia.

Predaj je realizovaný v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov podľa § 9 a ods. 8 písm. b).

Všeobecná hodnota novovytvorenej parcely je stanovená na základe znaleckého posudku č. 9/2012. Kúpna cena parcely je vo výške 244 €. Platnosť uznesenia je limitovaná do 28. 10. 2012.

Uznesenie č. 13/12/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

s ch v a l' u j e

udeleň Ceny Obce Prakovce pri príležitosti 35. výročia vzniku DH Prakovčanka za vynikajúce výsledky a záslužnú prácu v prospech obce a šírenie dobrého mena obce. Cenu obce tvorí plaketa a peňažná odmena vo výške 330 €.

Uznesenie č. 13/13/2012

Obecné zastupiteľstvo v Prakovciach

berie na vedomie

výsledok verejného obstarávania na výber skupiny dodávateľov Strabag s.r.o a ZIPP Bratislava spol. s.r.o. pre realizáciu stavby „Protipovodňová ochrana ZB Zimná voda a schvaľuje uzavretie zmluvy o dielo, predmetom ktorej bude realizácia stavby „Protipovodňová ochrana ZB Zimná voda medzi Obcou Prakovce, ako objednávateľ a skupinou zhotoviteľov Strabag s.r.o. a ZIPP Bratislava spol. s.r.o.

Spravíť niečo pre iných

Nový chodník

Mnohí si možno všimli, že v lesíku za kotolňou na Sídlišku SNP pribudol nový chodníček. Uľahčuje prechod do záhradkárskej oblasti a Gelnickej doliny. Na niektorých miestach je zabezpečený madlami, aby uľahčili zostup dole kopcom. Upútalo nás to, a tak sme boli sme zvedaví, čie je to dielo.

Dobro sa chváli samo. Netrvalo dlho a naše pátranie nás dovedlo k pánovi Jánovi Burčákovi. Spociatku bol prekvapený naším úmysлом napísť párr

viet do našich novín, ale s podporou členov rodiny nakoniec porozprával o tom, ako s pribudajúcimi rokmi sa im čoraz ľahšie schádza dole kopcom k záhradke. Prechod bol komplikovaný po daždoch a v zimných mesiacoch, kedy je zvýšené riziko pošmyknutia a následného úrazu. Na jeseň, v roku 2010 sa pán Burčák rozhodol konáť a vzal do rúk náradie, aby terén trochu upravil a sprichodnil. Myšlienka i samotný čin našli podporu u ďalších ľudí a do pracovného tímu pribudol i pán Jozef Nagy, ktorý chodník rozšíril a naďalej sa

oň stará. Opravuje vandalmi poškodené madlá a pravidelne chodník čistí od napadaného lístia a snehu. Rada mu pri tom pomáha aj vnúčka. Chodník si veľmi rýchlo našiel obľubu u všetkých, ktorí týmto miestom prechádzajú. Jeho tvorcovia sa snažia ešte vyriešiť problém s upchávaním odpadového kanálu pri kotolni, ktorého obsah sa v období dažďov vyleieva na chodník a steká do doliny.

Držíme im palce nech sa im to podarí, nech chodník slúži všetkým a nech ho vandali zďaleka obchádzajú. Raz bude príjemným doplnkom plánovaného náučného chodníka v tejto lokalite.

Aj prameň má svoj domov

K skrášaniu priestoru, ktorý slúži iným, prispeli aj žiaci Spojenej školy internnej v Prakovicach so svojím majstrom z učebného odboru Poľnohospodárska výroba – záhrad-

nictvo: kvetinár, zeleninár, ovocinár. V oddychovej zóne nášho lesíka, ktorý krásila sochy pána Kinského venovali pozornosť prameňu vody. Vyčistili, upravili a prikryli ho dreveným domčekom.

Mgr. Jana Matzová

OKRESNÉ ŠPORTOVÉ HRY SENIOROV

Okresná organizácia JDS v Gelnici zorganizovala dňa 20.6. 2012 už 8. ročník športového dňa seniorov okresu Gelnica. Ako dopadol, prinášame v tomto článku.

Sportový deň sa uskutočnil na futbalovom ihrisku v Prakovicach. Za prekrásneho slnečného dňa privítal súťažiacich ako i hostí predsedu OO JDS v Gelnici Ján Matúško, ktorý potom odovzdal slovo starostovi obce Prakovce Miroslavovi Piskovi, ktorý všetkých srdečne privítal a poprial im veľa športového šťastia a dobrej pohody. Za hostí sa prihovoril predsedu MO JDS Michalovce Ing. Ľudovít Egy. Súťažilo sa v nasledujúcich disciplínach: Kop na bránu ženy i muži do 65 rokov a nad 65 rokov. Streľba zo vzduchovky ženy i muži do 65 a nad 65 rokov. Vrh guliou muži do 65 rokov a nad 65 rokov. Ženy hod granátom na cieľ do 65 rokov a nad 65 rokov.

Umiestnenie našich členov ZO JDS Prakovce:
Vrh guliou do 65 rokov 1. miesto: Ján Matúško.
Streľba zo vzduchovky muži do 65 rokov 1. miesto: Ján Matúško, 2. miesto: Vojtech Lupčo,
muži nad 65 rokov 2. miesto Ing. Milan Gučík. Kop na bránu muži do 65 rokov 1. miesto Ján Matúško,
2. miesto: Karol Farbar. Hod granátom na cieľ - ženy do 65 rokov 1. miesto: Vlasta Pavlová.

disciplíne obdržali diplom a sladkú odmenu. Na záver sa so všetkými zúčastnenými rozlúčil predsedu OO JDS a podčakoval sa ZO JDS Prakovce za profesionálnu prípravu športových hier primátorke mesta Gelnice Anne Nemčíkovej a starostom obce Margecany a Prakovce za sponzorské príspevky. Bez ich podpory by sa tak nádherné podujatie nedali zorganizovať.

Dovedenia o rok v Margecanoch.

Ján Matúško, predsedu OO JDS

Zájazd na Duklu

Plný autobus našich občanov sa aj tentokrát vydal na Duklu, miesta bojovej slávy II. sv. vojny. Vypočuli sme si erudovaný výklad na vyhliadkovej veži a kedže areál na Dukle je v rekonštrukcii, kyticu kvetov sme položili pri Pamätníku Červenej armády vo Svidníku. Potom sme sa ešte potili na Bardejovskom jarmoku a oddýchli sme si v Bardejovských kúpeľoch. Na budúci rok Združenie slovanskej vzájomnosti tento zájazd usporiada opäť. Pridáte sa?

Monika Kleknerová

V Prakovských novinách 1/2012 ste si mohli prečítať príspevok Martina Turčana, ktorý vzbudil rozruch medzi občanmi našej obce. Dnes vám prinášame ohlas na tento článok od našeho čitateľa.

Najprv by som chcel odkázať pánovi Martinovi Turčanovi, aby nedákoval Václavovi Havlovi v Prakovských novinách za občanov Prakovce, ale keď ho tak obdivoval a keď zomrel, mal ísť do Prahy a podákovala sa mu iba sám za seba v kondolančnej lístine. Stretol sám sa s mnohými občanmi Prakovce, ktorí boli rozhorčení nad hlúpostami, ktorými si oslavoval Václava Havla.

Ad Za Václavom Havlom (Názor čitateľa)

Mal si počúvať jeho príhovor k občanom, keď ho zvolili za prezidenta, ako ich budú strásiť komunisti nezamestnanosťou: „Nie je to pravda, ničoho sa nebojte. Dvadsať rokov tvrdili, že som nepríateľom socializmu, že chcem obnoviť kapitalizmus. Boli to všetko klamstvá, ako sa neskôr presvedčíte.“ To boli sľuby Tebou obdivovaného Václava Havla.. Teraz tu máme kapitalizmus so všetkým, čo k nemu patrí. 400 tisíc nezamestnaných. K nim patria aj občania Hnileckej doliny a aj prakovskí občania, ktorí pracovali v ZTS Prakovce. Na Slovensku žije 60%

občanov na hranici biedy. Všetky štátne podniky, fabriky, nemocnice, banky, plynárne, elektrárne sú v rukách zahraničných podnikateľov alebo slovenských zbohatlíkov. Písal si, že sme nemali odberateľov na vojenskú techniku, že sme žili na dlh – tak aj to je hlúpost, ako všetko, čo si napísal. Prečo nám niektoré štáty po nežnej revolúcii vracači, čo nám boli dlžní? Rusko nám dlho dávalo plyn zadarmo. India nám vracača doláre za pšenicu, čo sme jej dali na dlh.

Pán Martin Turčan, viacej nepíš také hlúposti do Prakovských novín.

František Šimko

Niekedy je to naozaj t'ažké nájsť niekoho do rubriky o ľuďoch, ktorí v Prakovciach prežili detsvo, študijné roky, sčasti aj tie pracovné a zrazu si jedného dňa zbalili kufre a odišli do veľkého sveta. Niekedy aj náhody sú dobrá vec.

Ing. Ivana Mišúnová Hudáková, PhD

Sedeli sme spolu pri jednom stole, rozprávali sme sa, ako sa nám darí či nedarí, smiali, zabávali a zrazu to prišlo...

Myšlienka, nápad. „Iva, ved' ty si rodáčkou z Prakoviec, žiješ v Pezinke, pracuješ v Bratislave, už nie si až takou neznámou osobou v akademickej obci, či už medzi mladými ľuďmi alebo vysokoškol-

skými pedagógmi!“ Požiadala som ju o príspevok do našej rubriky a neodmietla. Práve naopak, zachovala sa ako rodená Prakovčanka, otvorene, úprimne a od srdca porozprávala o sebe a svojej práci. Ostala takou, akou odišla. Bez manierov, bez prízvuku (občas zatiahne), stále vysmiala a v dobrej náladе.

Ako si spomínaš na Prakovce?

Myslím, že nie je to až taká dlhá doba, čo som z Prakoviec odišla a návraty späť ma vždy tešíli a tešia. Prichádzala som k rodičom, starým rodičom a priateľom. Často sa vracam v spomienkach na detsvo, ktoré som prežila ako panelákové dieťa v skupine rovesníkov. Rada spomínam na pestvá, ktoré sme povyrájali, na prvú diskotéku, z ktorej sme utekali pre neprístojnosti cudzích tínedžerov, na prvú tajnú cigaretu, na prvé manuálne zarobené peniaze v lese. Bolo to veselé a krásne obdobie môjho života. V detsve si človek neuvedomuje krásu okolia, v ktorom žije. No teraz viem oceniť krásnu prírodu, ktorá nás obklopuje, rastliny, vtáctvo a relax, ktorý si môžem vychutnať už niekoľko rokov v rodičovskom dome. Po každom návrate je jeho okolie zveladené, čo znásobuje moje výžitie. Veľmi rada sa prechádzam po Prakovciach, vychutnávam si už aj s manželom prechádzky Prakovskou a Gelnickou dolinou, Valcverkom, ale rada sa prejdem aj na sídlisko. S priateľmi si rada posedím v príjemnom prostredí Texas pubu, u Mima, či v „B-klube“.

Čomu sa venuješ v súčasnosti?

Vyrastala som v učiteľskej rodine, čo ma motivovalo k pedagogickému povolaniu. Mojim snom od útleho detstva bola práca s mladými ľuďmi, čo sa mi aj splnilo.

V súčasnom období pôsobím na Ekonomickej univerzite v Bratislave, na Fakulte podnikového manažmentu, Katedre manažmentu ako vysokoškolský pedagóg (odborný asistent). Je to moja Alma mater. Vyučujem aj na súkromných vysokých školách, univerzite tretieho veku a spolupracujem aj s bratislavskou Business School. Kedže som pracovne veľmi vyťažená, na koníky mi neostáva veľa voľného času. Ak si ho aj nájdem, venujem ho čítaniu odbornej literatúry. Poznatky uplatňujem v oblasti vedy a výskumu a publikáčnej činnosti. V súčasnosti som autorkou monografie, ktorá vyjde v septembri 2012 a bude určená pre vysokoškolákov Ekonomickej univerzity v Bratislave. Som aj spoluautorkou vysokoškolských učební, učebných textov a autorkou vysokoškolských skript. Pôsobila som a pôsobím taktiež v mnohých projektoch v oblasti manažmentu a ekonomiky. Pracujem na budovaní ďalšieho kariérneho postupu a pripravujem sa na habilitačné konanie.

Z môjho súkromia: Za prácou každodenne dochádzam z Pezinika, kde sme si s manželom kupili byt. Zaujímavosťou je to, že s manželom sme aj kolegovia na rovnakej katedre. Pezinok sme si zvolili preto, že je to mestečko pod Malý-

mi Karpatmi, obkolesené vinicami a krásnou malebnou prírodou. Do práce to máme na skok.

Ako vnímaš dnešné Prakovce?

O dianie v Prakovciach sa zaujímam dennodenne, keď som v telefonickom kontakte s rodičmi, občas si pokecám aj s kamarátkami. Sledujem aj internetovú stránku Prakoviec, z ktorej sa dozviedám o kultúrnom dianí v našej obci. Informácie o živote v Prakovciach mnohokrát získavam aj zo stretnutí s rodákmi v Bratislave, prípadne v Pezinke, kde momentálne žijem s manželom. Situáciu, aká je dnes v Prakovciach nemôžem hodnotiť, kedže nežijem tu a môj pohľad na niektoré veci by mohol byť kritický, no pre obec nie uskutočniteľný. Každý návrat do Prakoviec je mojím potešením, veď vracam sa do rodnej obce a vždy sa budem cítiť rodáckou z Prakoviec a Prakovce budú vždy mojim domovom.

Čo by si chceli odkázať súčasným Prakovčanom?

Pre všetkých tých, čo odišli za vzdelaním, za prácou, prípadne si založili rodiny v inom kúte Slovenska alebo v zahraničí, mám jediný odkaz, aby každý išiel za svojím vysníványm cieľom, aby sa nebál zdolať prekážky, ale aby nezabudol na svoj domov. A keď to bude možné, aby pomohol obci v jej rozvoji.

Ďakujeme za rozhovor a tešíme sa na nové učebnice a skriptá, v ktorých už konečne nájdeme rady, ako prežiť ekonomickú krízu.

Mgr. Viera Jančíková

Rodina - základ spoločnosti alebo Urbanovské stretnutie

Rodina ako prostredie, s ktorým sme najviac späť, nás významne ovplyvňuje a my ovplyvňujeme ju. Vytvára vlastné kultúrne prostredie, ktoré formuje osobnosť detí. Ale je aj obrazom doby a jej politických, sociálnych, ekonomických, kultúrnych, ekologických a iných podmienok a zásad. Rodina je prvá skupina, ktorej členom sa človek stáva hned po svojom narodení. Rodine záleží na tom, aby správne plnila úlohy v oblasti socializácie svojich členov. Rodina odovzdáva kultúrne dedičstvo nasledujúcim pokoleniam. Rodina realizuje spoločenskú kontrolu nad svojimi príslušníkmi. Rodina zaistuje rovnováhu medzi emocionálnymi potrebami svojich členov. (zdroj: internet)

Asi mi každý dá za pravdu, že žijeme v dobe, keď sa každý ponáhla. Nemáme čas na deti, na rodičov, na záujmy, stále niekam utekáme. Je to všeobecný trend. Ani v rodinách pomaly nepoznáme širšie príbuzenstvo, lebo nemáme čas (a niekedy možno ani chut') stretnávať sa. Ešte tak na pohreboch – tam musíme ísť.

Nemusí to byť tak – dá sa aj inak. Príkladom toho je rodina Urbanova. V lete sa im podarilo zorganizať stretnutie Urbanovcov – celej širokej rodiny. Hlavným organizátorom bol Martin Urban a tak sme ho vyspovedali – aj ako návod pre ostatných, ak by mali chut' usporiadať čosí podobné:

Ako vás to napadlo? Kto bol iniciátorom tejto myšlienky?

Pamätam si ako chlapec, že my ako rodina sme sa stále stretávali – na guláši, na živánskej. Aj keď každý z našich rodičov mal už svoju rodinu, vždy prišli do rodičovského domu. Potom, tak ako v každej rodine, prišli nejaké nezohody a všetko skončilo. Sestry vždy spomínali na uja, s ktorým chodili na výlety, že mohli by ho navštíviť, ale roky utekali a až keď prišli z jeho pohrebu, mama im povedala: „Neskoro ste išli!“ Toto som si zapamätal a chcel som to zmeniť. Začiatkom všetkého bolo asi to, že pred tromi rokmi som sa skontaktoval a stretol s mojimi sesternicami z Popradu, ktoré som nevidel 45 rokov, vďaka ktorým si dnes môžete na prakovskom fóre pozrieť staré filmy z Prakoviec, ktoré natáčal ich otec. Vtedy sme sa dohodli, že by sme mohli zorganizať stretnutie Urbanovcov.

Stretnutie ste mali na Pavline. Prečo práve tam?

Určili sme si termín, vybavili chatu Pavlina – tá nám najviac vyhovovala, lebo sme boli v Prakov-

ciach, v lese a mali sme súkromie.

Ako prebiehalo stretnutie? Poznali ste sa navzájom?

Ked' sme sa stretli a predstavovali, tak to bol neopakovateľný zážitok (ja som sa stretol s jedným bratrancom a sesternicou prvýkrát v živote). Ale aj tí, čo sa ako deti poznali, teraz nevedeli - kto je kto. Prišli z Ilavy, Novej Dubnice, Popradu, Spišskej Novej Vsi, Košíc, Prakoviec. To, že sa nám podarilo také rodinné stretnutie, patrí vďaka všetkým, že prijali pozvanie a boli súčasťou tejto akcie. Spolu nás bolo 37, ale to už aj s rodinnými príslušníkmi.

Plánujete aj ďalšie stretnutia? Odporúčate aj ostatným rodinám poduľať sa na takúto akciu?

Myslím, že pre každého účastníka to bol silný zážitok, lebo prejavili želanie, aby sa stretnutie opakovalo. Možno to nebude každý rok, ale raz za 5 rokov by sme sa mohli takto stretnúť. Ved' za tie dva dni sme všetko ani nestihli prebrať. Pozerali

sme tam staré fotky, staré filmy, dokonca aj dedov denník z roku 1946. Takéto stretnutie dá mnoho aj deťom a mladým – je dobre vedieť, že na svete nie sme sami, že máme široko rozvetvené korene. Myslím, že stojí za to dať si tú trochu námahy, aby sme sa ako rodina poznali.

Rodine Urbanovcov sa stretnutie podarilo. Ak sa aj iná rodina podujme na podobnú akciu, dajte nám vedieť, radi o tom napíšeme. Ved' rodina je základom spoločnosti.

Monika Kleknerová

Dni Prakoviec

V mene Dychovej hudby Prakovčanka

Je mi nesmiernou cťou stáť na čele Dychovej hudby Prakovčanka, ktorá má za sebou už tridsaťpäťročnú história.

Počas môjho pôsobenia v dychovej hudbe prešla Prakovčanka veľkými zmenami a som nesmierne hrdá, že sme mohli dňom a našim fanúšikom v rámci Dni obce Prakovce predstaviť tri formácie tohto telesa – veľký dychový orchester, orchester zložený z bývalých členov a mládežnícku dychovú hudbu. Sme radi, že na pozadí osláv 35. výročia založenia DH Prakovčanka vznikol nový festival – Festival

dychových hudieb na Železnej ceste, z ktorého veríme, že sa stane pevná tradícia, ktorá bude prezentovať nielen dychové hudby, ale aj krásne obce ležiace na slovenskej Železnej ceste.

Moja vďaka patrí všetkým bývalým dirigentom dychovej hudby - J. Královi, L. Soukupovi, J. Leitmančíkovi, J. Manirnému, všetkým bývalým ako aj súčasným členom dychovej hudby, ktorí svojím účinkovaním zanechali nezmazateľnú stopu pod názvom Dychová hudba Prakovčanka.

Moje veľké ďakujem patrí programu Terra Incognita Košického samosprávneho kraja, vďaka ktorému sa tento festival mohol uskutočniť, ďalej obci

Máme čo ukázať'

Slovensko je údajne pre mnohých návštěvníkov bielym mestom na mape Európy. Práve preto sa naše inštitúcie zamýšľajú nad tým, čo zaujímavé ponúknut turistom zahraničným a ako si udržať turistov domácich. Za týmto účelom vznikajú rôzne programy a projekty. Tak teda, čo ponúknut turistom napríklad v našej lokalite? V prvom rade sú to okolité hory. To však nestaci. Je potrebné to niečím okoreniť. Už niekoľko rokov sa aj v našom širokom okolí stretávame s informačnými tabuľami, ktoré upozorňujú na gotické pamiatky. My domáci si to ani neuvedomujeme, ale mnohých turistov to láka. Hlavne tých „batôžkových“. Tak ako to predstavila letná televízna relácia „Vo štorici po Slovensku. Košický samosprávny kraj vypracoval program s názvom „Terra inkognita“ (krajina nespoznaná), ktorý spočíva na koncepte trvalo udržateľného rozvoja kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu na troch kultúrno-historických cestách. Spomínané gotické pamiatky sú zahrnuté do gotickej cesty. V bezprostrednom okolí našej obce gotické pamiatky nenájdeme. Veľkú šancu nám nedáva ani vinna cesta. Orientuje sa na obce Košického kraja s vinárskou tradíciou. Najväčšiu možnosť rozvoja nám ponúka tretia – železná cesta.

Naše sondy do minulosti našej obce ukazujú, že Prakovce majú pomerne bohatú baníku a hamorníku minulosť a s tým súvisiacu dlhoročnú železiarsku tradíciu. To znamená, že štartovaciu čiaru máme pripravenú. Malým kamienkom do mozaiky budúcnosti rozvoja turistiky u nás boli aj Dni Prakoviec 2012. Mnohí si možno všimli, že svoj stánok s ponukou propagačných materiálov programu Terra inkognita bol na tejto našej kultúrnej udalosti. V duchu železnej cesty sa niesol aj poludňajší program pre deti, ktorý pripravili členovia kultúrnej komisie. Na jednom zo sta-

novišť si deti dávali maľovať tváričky, čím sa zmenili na rôzne rozprávkové bytosti, motýlikov, spidermanov. Ani vlastná mať by ich nespoznala. Tako zamaskované deti si mohli vyskúšať svoju dobrú mušku pri útoku na stredoveké hradby a trpezlivosť pri love udicou. Nelovili ryby, ale kľúč od železnej brány. Železná bránu stavali šikovní staviteľia o päť metrov ďalej. Stavebný materiál bol však z plastových fliaš. Fantázii a technike sa medze nekládli. Odvahu si deti vyskúšali prechodom cez tmavý tunel, dôvtip pri skladáčke a fyzickú zdatnosť pri prekonaní vodnej priekopy. Môžeme byť na svoje decká hrdí. Popasovali sa so všetkými úlohami a preukázali všeobecnú zdatnosť. Budúcnosť rozvoja turistiky v našej lokalite raz bude aj v ich rukách. V rámci Dni Prakoviec sme mali šancu predstaviť šikovných spoluobčanov. Či už sú to hudobníci z Dychovej hudby Prakovčanka, Ľudové hudby Prakovčan, maliarka Mgr. Paleníková, rezbár pápn Kinský, šikovné deti a ďalšie, možno ešte neobjavené talenty. Dni Prakoviec ukázali, že sme aj pohostinní. Obyvatelia sa na požiadanie vedia zoskupiť do tímov a pieť placky hoci od rána do večera.

Všetko nasvedčuje tomu, že samotné podujatie - Dni Prakoviec môžeme zaradiť medzi zaujímavosti našej obce a propagovať toto kultúrne podujatie všetkými cestami a pozývať naň turistov. Presvedčili sme sa, že máme čo ukázať'.

Mgr. Jana Matzová

Preberanie Ceny obce

ŽELEZNÁ CESTA V PRAKOVCIACH ?

"Tu sluhaj, v novinach pišece, že budze festival dychovkoch na Železnej cesce. Žiem v Prakovcoch od narodenia, ale neznam, dзе volaju Železna cesta, ta dže budze ten festival?" –takých otázok som počula dokonca niekoľko.

Slovenská železná cesta je kultúrna cesta spájajúca miesta bývalej ťažby železných rúd, výroby a spracovania železa a ďalších kovov. Na území dnešného Slovenska predstavovalo baníctvo a hutníctvo významné odvetvie, ktoré znamenalo ekonomický prínos pre štátne formy na tomto území. Jeho technická a technologická úroveň bola vysoká, často boli majstrovstvá ľudí, napr. zvonolejárov, technológie a výrobné zariadenia na špeciálne výroby v Európskom i celosvetovom meradle. (www.terraincognita.sk). Slovenská železná cesta je súčasťou Stredoeurópskej železnej cesty (Mitteleuropäische Eisenstrasse MEES) - jednej z kultúrnych ciest registrovaných Európskym inštitútom pre kultúrne cesty so sídlom v Luxemburgo, čo je orgán

Rady Európy. Na samotných oslavách 35. výročia Prakovčan sa zúčastnili dychové hudby z obcí, z ktorých každá má vzťah k Železnej ceste. Na tomto Festivalu na Železnej ceste ste si mohli vypočuť príhovor Doc. Ing. Gabriela Kunhalmiho, CSc. predsedu Slovenskej Železnej cesty. Kedže sa týka našej obce, prinášame vám ho v plnom znení:

„Slovensko má veľmi bohatú a významnú história baníctva a hutníctva. Medzi mnohými, ktoré je možné spomenúť, uvedieme aspoň jednu – v r. 1762 bola založená Banícka akadémia v Banskej Štiavnici, čo bola vtedy prvá škola technického smeru s vysokoškolskými črtami. Toho roku oslavujeme 250 rokov od vydania dekrétu o založení Baníckej akadémie Máriou Teréziou. Medzi miesta, ktoré zohrali významnú úlohu v tomto smere patrí aj Prakovce. Prvé začiatky železiarstva zodpovedali vtedajšej úrovni a takéne bolo v jamkách, malých pieckach – dúchačkách. S tým je spojená príprava dreveného uhlia a miest, kde sa to robilo, je v oblasti Prakoviec niekoľko. Anton Roll založil v r. 1586 železné hámre – technológia už lepšia. Potom

Dni Prakoviec

Doc. Ing. Gabriel Kunhalmi, CSc. predsedu Slovenskej Železnej cesty

rodina grófa Csákyho vstúpila do železiarstva významným spôsobom.

V r. 1805 bola postavená vysoká pec – v Hute Ľudmila (táto bola v prevádzke až do r. 1918). Výrobky boli plechy, kolajnice, motyky a iné náradie, cánové železo na výrobu klincov, drôtov a ihiel. Železiareň sa stala známa tým, že ako prvá železiareň v Uhorsku odlievala monumentálne sochárske diela. Spoločnosť rozvinula najmä výrobu špeciálnych ušlachtílých ocelí – rýchlorezné, wolfrámové, kamenárske a pružinové ocele). Významný výrobok tunajších

železiari bol liatinový zverák BOLEY. V období I. ČSR vyrábali v prakovskej oceliarne 41 druhov špeciálnych ocelí. Od r. 1920 sa tu vyrábali pérové bucharé Ajax.

Kultúrna pamiatka – kostol sv. Ľudmily, postavený asi v r. 1883 s prvokami novorománskeho slohu. Cenný je oltárny obraz sv. Ľudmily, dielo maliara V. Madarásza. V kostole sú liatinové nosné stĺpy chórū, schodište, železné parkety, tiež symbol bývalého železiarstva.“

Monika Kleknerová

... a letná pohoda v Prakovciach pokračuje:

Pivný festival v Prakovciach

K výbornej letnej pohode určite patrí skvelá party, teplé počasie, dobré jedlo a tiež pohár piva. Počas 0. ročníka Pivného festivalu v Prakovciach sme si ho mohli dopriať i viac, čo bol aj jeden zo zámerov hlavného organizátora, ktorí bola Reštaurácia pod vlekom v Prakovciach. Práve tam sa aj zrodila myšlienka usporiadať takúto akciu.

Hoci v piatok 13. júla to nevyzeralo na typické leto, hustý dážď a vietor skôr predznamenávali jeseň, aj napriek tomu si mladí i tí starší mohli zatancovať v rytme DJ Mareka a na slovenskej, českej i zahraničné hity z dôb dávno-nedávnych zaspomínať so skupinou RADICAL. V sobotu 14. júla 2012 sa počasie načas umúdrilo, slniečko vykukalo spozorovať, sem-tam popoludní spŕchlo, čomu sa nepotešili nadšenci lietania balónom. Náhradou bol skvelý program, ktorý moderoval Mgr. Viera Jančíková

val Gejza Tóth z Košíc a vystúpila v nôh country skupina Žobráci (bez známeho Michala Hudáka, ktorý bol na dovolenke), páni, ale i dámy si prišli na svoje pri hudobnotanečnej skupine LADIES a napokon sa predstavila rocková skupina STRACHCH s bohatým repertoárom pre všetky vekové kategórie. Tí, ktorí netancovali, si mohli pochutnať na grilovaných špecialitách a dať si k nim pivo. Pre deti boli pripravené balóny s logom festivalu, cukrová vata, trampolína či nafukovacie hrad alebo jazda na koni. Záverečný deň festivalu (nedele 15. júla) mal skôr oddychový než adrenalínový charakter. Opäť pod takto

Dekungy - pohľad do histórie

Nedávno organizovali prakovskí turisti prechod hrebeňom Volovských vrchov od Štóskej kaplnky cez Kloptáň do Prakoviec. Cestou sme sa zastavili aj pod Lastovičím vrchom, kde nás zaujal ešte pôvodný starý dubový kríž postavený v r. 1919 na počesť padlým čsl. legionárom. Keď som sa začal podrobnejšie zaujímať o jeho pôvod, tak som zistil, že ten kríž má priamu súvislosť s doposiaľ zachovanými kamennými zákopmi (dekungami) na Trohánku nad Prakovcami, o ktorých sa už v písalo v Prakovských novinách č. II z r.2008, ale doteraz nebol známy ich pôvod ani obdobie, v ktorom vznikli. Príbeh bol nasledovný:

Rozpadom Rakúsko-Uhorska na jeseň 1918 vzniklo o.i. aj Československo. Tieto udalosti priniesli do strednej Európy nestabilitu. Na jar 1919 vznikla na území dnešného Maďarska Maďarská republika rád. Na podnet západných mocností v apríli 1919 napadli československé a rumunské vojská novovzniknutú MRR. V protiofenzíve (operácia mala názov „Severné taženie“) obsadila maďarská Červená armáda aj časť Slovenska. V rámci tejto operácie, prebiehali v júni 1919 v okolí Prakoviec (Košická Belá, Medzev, Štós) tvrdé boje československých legionárskych vojsk s vojskami maďarskej Červenej armády, ktorá mala miestami až trojnásobnú prevaahu. Po útokoch nepriateľských vojsk zaujali delostrelecké batérie francúzskeho veliteľa kpt. Mouleta obranné pozície na vrcholoch Kojšovskej hole a Kloptane a susedili s 30. a 32. čsl. pešími plukmi. Na východ od Prakoviec maďarská Červená armáda dňa 17.06. postúpila na osi Košické Hámre- Veľký Folkmár-Gelnica a po prudkých bojoch prinutila 30. peší pluk (veliteľ mr. Beran) zaujať obranné pozície od Idicanského sedla po Kojšovskú hoľu. Počas týchto bojov padlo 43 mužov, ktorí boli pochovaní na Železnom vrchu nad Košickou Belou. V r. 1922 boli telá exhumované a pochované v spoločnom hrobe na miestnom cintoríne. Na juh od Prakoviec postúpila 20.06.-22.06. maďarská Červená armáda na osi Poproč - Jasov - Medzev - Štós a prinutila 32. peší pluk na ústup do Smolnickej Huty (francúzsky veliteľ mr. Roton), ktorý zaujal obranné pozície od Trohánky po Štóske sedlo. Cez Trohánku viedla v tom čase frekvento-

vaná furmanská cesta z Gelnice a Prakoviec cez dolinu Zimná voda, „prázske hyžky“ a „kery“ do Medzeva a Jasova, po ktorej furmani vozili cágľe a polotovary a späť privážali hotové výrobky (sekery, lopaty, motyky, krompáče a pod.) a obilie. Konkrétna na Trohánku (dekungoch) operoval II. prapor 98. pešej brigády pod vedením kpt. Karla Slámu, ktorá bola súčasťou 32. pešího pluku. Počas ústupu došlo k tvrdým bojom na hrebeňoch hôr, počas ktorých padlo 21 mužov z 32. pešího pluku pri Lastovičom vrchu nad Smolnicou Hutou a 6 mužov padlo z 98. peší brigády. Telá 21 mŕtvych legionárov pochovali pod Lastovičím vrchom a na tom mieste je dodnes dubový kríž. Podľa ústnej tradície, sa počas pohrebu legionárov rozprúdala nad „Lastovičákom“ prudká búrka a okolojdúceho horára s kosou na pleci zo Smolnickej Huty zasiahol blesk, tak vraj ho pochovali spolu s padlými legionármami do spoločného hrobu. V r. 1924 ich telá exhumovali a prenesli na cintorín v Nižnom Medzeve, kde je nad hrobmi vystavený pomník. Miesto odpočinku 6 mužov 98. peší brigády, ktorá operovala práve na Trohánku (dekungoch), nie je známe. Pravdepodobne to bude niekde v okolí Trohánky. Možno sa ešte nájdú v Prakovciach pamätníci, ktorí si budú pamätať z vlastného poznania alebo rozprávania, kde bolo miesto odpočinku týchto legionárov v okolí Trohánky. Oba pluky československých legionárov vznikli v Taliansku a začali sa formovať z českých a slovenských zajatcov rakúsko-uhorskej armády a obidva pluky boli začlenené do 6. divízie, ktorej velil francúzsky gen. Chabord. 30. peší pluk (veliteľ mr. Beran) prijal neskôr čestný názov „Alois Jirásek“ a sídlo mal vo Vysokom Mýte a 32. peší pluk prijal čestný názov „Gardský“ a po demobilizácii v r. 1920 mal sídlo v Košiciach, kde mu velil plk. Cagaš. Zaujímavosťou je aj to, že odhalenia pomnika v Nižnom Medzeve 6. júna 1924 sa zúčastnil o.i. aj legenda generál Rudolf (Radola) Gajda, ktorý svojho času ovládal s československými legionármami veľkú časť ruskej Sibíri a celú transsibírsku magistrálu a kontroloval legendárny ruský zlatý poklad, muž ktorého vo svojich bášnach spomína Vladimír Majakovskij a vo svojom slávnom románe „Doktor Živago“ aj Boris Pasternak. Muž, pre ktorého sa vo vtedajšom Československu po návrate z Ruska nenašla žiadna funkcia v tvoriacej sa čsl. armáde a v tom čase bol veliteľom divízie v Košiciach. Muž, ktorý sa svojho času zaslúžil o zväčadenie Košíc a okolia (v Košiciach dal postaviť Gajdove kúpele, jazdiareň - dnešná športová hala, chatu pod Ďumbierom, pre turistov tatranskú magistrálu atď.). Severne od Prakoviec medzičim prebiehali tvrdé boje na úseku Hrabkov - Klenov a maďarské vojská tam postúpili až po Branisko

a Kluknavu. Ešte 21.06. sa podarilo Maďarom dobyť Turzov, čím vlastne boli od seba odrezané 30. a 32. peší pluk. 30. peší pluk mr. Berana zaútočil 22.06. na Maďarov na Turzove a tito ustúpili k Mníšku n/H., kde ich zase zaskočil s 32. peší plukom mr.

Roton a celkom ich rozprášil. Ešte 23.06. sa pri Turzove bojovalo, kde bol rozprášený ostatok maďarskej jednotky a zvyšky unikli do Žakaroviec. Čsl. legionári 30. a 32. pešího pluku sa dostávali v tomto priestore do veľmi zlej situácie a hrozilo ich obklúčenie. To všetko sa dialo v období, keď 16. júna 1919 bola v nedalekom Prešove vyhlásená Slovenská republika rád a Gelnica bola centrom Slovenskej republiky rád na juhovýchodnom Spiši a obyvatelia východného Slovenska nie veľmi vitali vznik ČSR. Medzičim bola v Spišskej Novej Vsi pripravená nová záloha divízie čsl. legionárov, ktorá mala 25.06. plánované ďalšie akcie proti Maďarom práve v oblasti okolia Prakoviec, ale vzhľadom na to, že 24.06. bolo vyhlásené prímerie, k ďalším bojom už nedošlo a 28.06. 1919 Versaillskou zmluvou bola oficiálne ukončená I. svetová vojna. Kto vie ako by to bolo všetko v našom okolí došlo, nebyť podpisania Versaillskej mierovej zmluvy 28.06.1919, ktorá oficiálne ukončila I. svetovú vojnu. Do 7. júla 1919 potom už bez bojov ma-

darské jednotky vyprázdňovali svoje pozície a čsl. vojská dosiahli na juhu pôvodnú demarkačnú liniu.

Medzev - Prakovce 23.7.2011

Poznámky:

1. Legionárska 6. divízia gen. Chabord (na základe predchádzajúcej dohody ministra vojny M. R. Štefánika s francúzskou vládou, začali v tomto období preberať velenie a organizáciu čsl. armády francúzsky dôstojníci od Talianov, niektorí talianski dôstojníci sa viac ako organizáciu armády venovali urodzeným uhorským devám a na mnohých miestach vystupovali dokonca proti novovznikutej ČSR).

2. Dnes je sedlo Trohánka (dekungy) miestom tradičných stretnutí a stanováčiek detí z Prakoviec a Medzeva a obľúbené miesto odpočinku na trase Kojšovská hoľa - Kloptáň (alebo naopak) po červenej turistickej značke alebo po žltej z Prakoviec - Hutna do Medzeva.

Ing. Jozef Pojdák

Stanovačka na Dekungoch

Lokalita, ktorú poznáme pod troma pomenovaniami Trohanka, Dekungy, či Tri studne sa aj v tomto roku cez víkend 2-3. júna 2012 zmenila na stanové mestečko Prakomedzev. Medzinárodný deň detí takýmto spôsobom už niekoľko rokov oslavujú turisti so žiakmi, ktorí sú ochotní zanechať domáce pohodlie, facebook či počítačové hry.

Na vrcholovom chodníku sa tak ako po iné dny roka stretli s kamarátmi z radov turistov, polovníkov a ich rodín z Medzeva. Kým majstri kuchári pripravovali pravý „trohanský gulás“, všetci ostatní sa podieľali na príprave športového dňa. Zápolilo sa na stanovištiach, v týchto športových disciplínoch: prvá pomoc, poznávanie trohanského flóru, streľba, lezenie po lane, beh okolo polienok, krasoskok s lopoutou. Rozložené osadenstvo pokračovalo v športových aktivitách aj po vyhodnotení a odovzdaní cien. Lano poslúžilo na preťahovanie sa alebo sa zmenilo na maxívihadlo. Športový duch sa naplno prejavil počas neorganizovaného futbalového zápa-

su, ktorý prebiehal podľa najbláživejších pravidiel. Hráči rôzneho veku boli ochotní vložiť do hry aj vlastný život. Nikomu sa nič zlé nestalo, i keď sme sa nasmiali „dopopuk“. Prakovce s vysokým počtom gálov a nefér play vyhrali nad Medzevom. Bodaj by nie, keď sme mali takmer trojnásobný počet hráčov. Výhra v podobe gulášu sa ušla všetkým rovnakým dielom. Ako múčnik sa podával perkelt. Do skorých ránnych hodín nám na gitaru hrala gitaristka Katka a z denných športovcov sa stali noční speváci. Za vytvorenie veľmi dobrého náladu a pozdvihnutie hudobnej kultúry v stanovom mestečku sa turisti ráno odmenili štedrou porciou pravej praženice. Počas dvojdňovky sa počet obyvateľov mestečka rozrástol o občasné návštavy z prakovskej i medzeveckej strany.

Nikomu sa nechcelo naspať do civilizácie. Mestečko sme opustili iba s nádejou na ďalšie spoločné stretnutia v prírode.

Mgr. Jana Matzová

STRETNUTIE ČITATEĽOV ČASOPISU KRÁSY SLOVENSKA - KLÁK 2012

V posledný májový víkend sa uskutočnil už 49. ročník celoslovenského výstupu čitateľov časopisu Krásy Slovenska. Počas minuloročného výstupu na Pilisko (1532 m n.m.) na slovensko-poľskej hranici nám počasie neprišalo. Pršalo, nad 1400 m aj snežilo a výhľady na okolie znemožnila hustá hmla. Tento rok to bolo na jednotku, konečne predpoved počasia vyšla. Záujem o výstup zo strany žiakov ZŠ a aj seniorov bol veľký, aj keď ráno bolo potrebné skôr vstávať. Odchód autobusu bol naplánovaný na 3:45 hod. Výstup sa mohol realizovať troma trasami. Zvolili sme trasu „B“ o dĺžke 11 km s prevýšením 900 m. Štart bol z dediny Vŕcko za Kláštorom pod Znievom. Po troch hodinách stáleho stúpania sme stáli na vrchole Kláku (1352 m n.m.) v Malej Fatre. Je to vrchol podobný tatranskému Krivánu. Počasie bolo priam ideálne. Slnko, bezvetrie, nie horúco a ďaleká

viditeľnosť na okolité kopce. Stretávame tu piateľov, milovníkov turistiky z Považskej Bystrice, Košíc, Spišskej Novej Vsi a iných miest, s ktorími sa zúčastňujeme rôznych turistických akcií. Na pravé poludnie organizátori slávnostným príhovorom privítali na vrchole Kláku do tisícky účastníkov a otvorili stretnutie krasistov.

Po oddychu a občerstvení zostúpili sme kratšou, ale strmšou trasou do Fačkovského sedla, kde organizátori pripravili kultúrny program s ľudovou muzikou. Motorest a parkovisko bolo zaplnené do posledného miesta. Na spiatočnej ceste sme sa zastavili v Rajeckých Tepliciach. Bolo nás 46 a všetci sme boli s turisticko-športovou akciou spojní a tešíme sa na ďalšiu.

Paľo Šimko

Zo života našich najmenších

Deň detí

1. jún patrí všetkým deťom. Pri príležitosti Medzinárodného dňa detí sme zorganizovali zábavné dopoludnie plné hier, súťaží a zábavy. Hoci počasie nám neprišalo, nezabránilo tomu, aby sme tento deň oslavili, ako sa patrí. Deti si odnesli okrem skvelých zážitkov aj balíčky so sladkou odmenou. V tomto týždni sme zorganizovali aj aktivity zamerané na

deťom dákujeme za úspešnú reprezentáciu našej materskej školy.

Výlet

Jún je pre všetkých školákov zaujímavý nielen tým, že sa blíži koniec školského roka, ale že je obdobím rôznych akcií a výletov. Aj naše deti sa zúčastnili výletu do Spišskej Novej Vsi, kde sme navštívili ZOO a divadelné predstavenie O troch prasiatkach.

upevnenie farieb. Farebný týždeň sa niesol vo farbách dní. Každý deň sme sa obliekli do jednej farby a robili sme športové, výtvarné hudobné aktivity.

Sportová olympiáda

Sport a pohyb sú dôležité pre naše zdravie. Každoročne organizujeme školskú športovú olympiádu, kde deti súťažia v disciplínach beh na 40 metrov, skok do diaľky z miesta a hod kriketovou loptičkou. Tí najlepší postúpili do okresného kola tejto súťaže, ktoré sa konalo 15. júna na futbalovom štadióne v Gelnici. Zúčastneným

Slovanská pieseň

Slovanská pieseň patrí každoročne ku kultúrnym akciám našej obce. Tento rok nás na nej reprezentovalo šesť detí – Daniela Bikárová, Natália Širillová, Kristína Kačirová, Patrik Kočíš, Kamil Koscelanský a Vanesa Bikárová. Všetci obsadili bodované miesta, čím nás úspešne reprezentovali. Srdečne blahoželáme!

Rozlúčka so škôlkou

So záverom školského roka prichádza aj rozlúčka s predškolákm. Tá sa konala 27. júna. Najprv deti privítali pána starosta na Obecnom úrade v Prakovciach, kde deti vystúpili s krátkym kultúrnym programom. V materskej škole deti čakali rodičia a slávnostne prestretý stôl. V programe, s ktorým deti vystúpili, ukázali všetko to, čo sa v materskej škole naučili. Na pamiatku dostali balíčky so školskými pomôckami a Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

Mgr. Lenka Vilčková, učiteľka MŠ

Dobrovoľný hasičský zbor Prakovce

Deň otvorených dverí

Dobrovoľný hasičský zbor v našej obci pravidelne každoročne usporadúva spomienkové akcie pri príležitosti osláv sviatku sv. Floriána. Aké boli v tomto roku prinášame v nasledujúcim článku.

Dňa 25. mája v tomto roku boli oslavky rozšírené o tzv. Deň otvorených dverí. Členovia DHZ pripravili ukážku požiarnej techniky, výstroja, výzbroje, ako aj ukážku hasenia požiaru. Druhou časťou bolo požehnanie sošky sv. Floriána, ktorú pre DHZ vyhotobil a daroval majster Pavol Kinský. Požehnanie vykonal kanonik Mgr. Ján Tarbaj. Bola to veľmi milá a vydarená

akcia, hlavne preto, že sa jej v hojnom počte zúčastnili naši najmenší, najpozornejší a najvďačnejší pozorovateľia – žiaci Praktickej školy Prakovce, Špeciálnej základnej školy z Gelnice.

Na úspechu tohto podujatia mali podiel Karol Kysel – veliteľ DHZ, Bc. Marek Krajňák a ďalší členovia DHZ. Odmenou pre nás všetkých za vynaložené úsilie pri príprave a priebehu podujatia bol šťastný úsmev na tvárách detí.

Našim krádom aj naďalej zostáva heslo sv. Floriána: „**Bohu ku cti, blížnemu na pomoc**“.

Jozef Macko, kronikár DHZ Prakovce

Práca opatrovateľky

Mnoho občanov slovenskej národnosti pracuje v zahraničí napriek tomu, že si to dobrovoľne nevybrali, ale prinutila ich životná situácia, v ktorej sa nachádzajú. Naša čitateľka to zažila a píše o tom v článku.

Len málokto vie navonok priznať pocity, ktoré prežíva pri odchode z domova. Dvojtýždenne, mesačne, no niektorí aj ročne opúšťajú svoje deti, manželky, manželov, matky, otcov s pocitom veľkej tŕžoby, úzkosti a smútku nasadujú do dopravných prostriedkov s túžbou, aby tá cesta smerovala už domov. So strachom, čo všetko sa bude diat doma, kým vy budete stovky kilometrov od domova, bezmocný pomôcť svojim blízkym. Jazykové obmedzenie je často najväčším dôvodom zamyslenia sa v samotе nad takými vecami, na ktoré by ste si inokedy ani len nespomenuli. Doba sa zmenila a časy, keď za prácou odchádzali muži, je už dávno preč. Ale ako sa hovorí - po daždi prichádza slnko. A tak sa deň čo deň zobúdzame a čakáme, či to slnko vyjde práve dnes. Mať v dnešnej dobe prácu, ktorá vás baví - tak takéto šťastie ma málokto, keďže veľa ľudí pracuje v profesiách, ktoré ich nijako nenapĺňajú. Ja som jedna z nich. Najhoršie je chodiť do práce s nechutou. V mojom prípade to nebolo stále tak. Môžem povedať, že som prežila aj pekné pracovné okamihy. Pracovala som v Nemeckej republike výše roka ako opatrovateľka seniorov. Bola to moja prvá pracovná príležitosť pracovať za hranicami Slovenska a zároveň aj nová výzva, popasovať sa s jazykovým obmedzením a pozrieť sa, ako žijú v iných častiach našej Zeme. Po roku strávenom mimo územia Slovenska sa viem pozrieť na to iného hľadiska. Nemecko je krásna krajina. Predovšetkým majú všetko perfektne zorganizované, ulice čisté a cesty bez chybíčky. To bolo prvé, čo ma upútalo na tejto krajine. Dostala som sa do rodiny, kde som sa starala o paní po-

porázke, ktorá bola ležiac a nerozprávala. V tomto dome žil s ňou aj jej manžel, o ktorého som sa starala vôbec nemala. Dom sa nachádzal na úplnej samote. Najbližšia dedina bola vzdialenosť 10 km. Pracovala sa mi tam prvých 6 mesiacov celkom dobre, neboli žiadne problémky. Mala som vlastnú izbu, na strave nešetrili a správali sa ku mne celkom milo. Až raz prišiel nejaký zlomový bod, keď sa z opatrovateľky stala slúžka celej rodiny. Na začiatku som robila všetko, čo má opatrovateľka robiť, no každý mesiacom moje činnosti pribúdali. Časom som sa starala o pána viac ako o pacienta. Často prišli na návštavu všetky 3 dcéry aj so svojimi celými rodinami. Nadiktovali si, čo si prajú na obed. Najedli sa, spravili neskutočný neporiadok a odišli bez podákovania, že som im urobila obed, poumyvala po nich riady a aj celý dom. Zo začiatku som myslala, že sa na konci mesiaca so mnou finančne vyrovnat, keďže obe dy a staranie sa o všetkých okolo mojou povinnosťou nebolo. No na konci mesiaca mi neboli schopní dať ani jednu čokoládu a niete ešte finančnú odmenu za prácu navyše. Keďže mi práca nikdy nerobila problém, stále som bola ticho, lebo som stále zarábala viac ako na Slovensku. Problémy sa však začali stupňovať. Manžel pacientky ma začal kontrolovať a otravovať. Kontroloval ma všade, kde som sa pohla. Počas mojich 2 volných hodín mi skrýval notebook, aby som nebola v kontakte s rodinou. Nútil ma ísť rezať a ukladať drevo, čo som samozrejme odmietla, keďže som mala veľa práce v dome (staráť sa o ležiaceho pacienta, upratovať, variť, piecť, prať, čehliť...). Prvé mesiace sme na nákupy chodievali autom. Posledný mesiac mi kázali ísť na bicykli. Pochopiteľne som nešla. Nevážili si prácu, ktorú som tam po celý rok robila. A každý človek má len jednu trpeznosť - takisto aj ja. Dala som výpoved. Teraz som doma a napriek všetkému by som opäť prijala aj prácu v zahraničí, lebo byť doma a mať prácu vidím veľmi nereálne.

Michaela

KINOBUS V PRAKOVCIACH

Posledné dva prázdninové týždne v Prakovciach sa niesli v znamení filmu a filmovačky. Zavítala medzi nás skupina zaujímavých mladých ľudí, ktorí svojím programom zaujali mnohých Prakovčanov. Spočiatku sme nevedeli, s akým zámerom prišli do našich končín, tak sme si dali s nimi stretnutie. Organizátormi akcie sú PhDr. Ivana Rumanová a Mgr. Martin Krištof. Obaja pracujú v kultúrnom centre Stanica Žilina – Záriečie. Viac o ich činnosti a projektoch sa dozviete na www.stanica.sk. Ďalším členom skupiny sú Ján Gálik študent Akadémie umení v Banskej Bystrici, v študijnom programe filmová dokumentárna tvorba. BcA Alex Marelesová, je študentkou FAMU v Prahe a Georgy Bagdasarov PhD asistent katedry strihovej skladby na FAMU v Prahe.

Spojil ich záujem o staré kiná, starú, ale ešte funkčnú filmársku techniku s staré filmy, ktorých život je už nástupom digitalizácie spočítaný. Uvedomujú si, že mnoho ľudí na Slovensku vlastní 8 mm filmy, na ktorých sú zachytené hoci aj rodinné ale historický vzácné momenty života. Myšlienka oživiť aspoň na chvíľu staré kina a prebudíť k životu staré zábery na filmových pásoch ich priviedla k nápadu zrealizovať zaujímavý projekt, výsledkom ktorého je festival Kinobus. Tento rok je to už ôsmy ročník. Na východné Slovensko zavítal Kinobus iba druhýkrát. Blížiť sa na www.kinobus.sk Tento ročník je na tému Strácanie. Pani Monika Kleknerová to vystihla vetou: „Je to priam symbolické, že práve v tomto ročníku našli filmári cestu k nám. Pretože heslo „strácanie“ je výstižné pre kultúrny a spoločenský život v našej obci v porovnaní s minulosťou.“

Skupinu filmárov do Prakoviec prilákala správa o našej opustenej kinosále, ktorá ako spiacia Šípková Ruženka čaká na svojho princa. Pri jej návšteve počas tohtočnej Slovenskej piesne mladí ľudia nešetrili obdivom a chválovou. Počas prázdninovej návštavy sa snažili skontaktovať s čo najväčším počtom obyvateľov. Hned prvý deň 20.8.2012 zavítali o 17:00

hodine medzi deti na detskom ihrisku. Deti im rady poukazovali čo máme v obci zaujímavé a kam sa chodievajú hrať. Vo večerných hodinách zorganizovali v spolupráci s obecným úradom premietanie pod holým nebom na Sídlišku SNP. Na stene paneláka si Prakovčania mohli pozrieť filmy z produkcie filmárov, ako aj filmy z produkcie domácich. Takže sme videli našich turistov, ale aj deti materškej škôlky. Po vydarenom zoznamovacom dni, rozšírili filmári svoj štáb o domáčich fotografov a filmárov z radosť detí i dospelých. V stredu večer sa na stenu paneláka vysielał aj animovaný film našich tvorcov. Dospelí domáci filmári zaviedli návštěvu na zaujímavé miesta v obci a jej okolí. Výsledky práce širokého okruhu záujemcov sa premietali v našej, od roku 1999 nefunkčnej kinosále dňa 1.9.2012. Pozreli sme si aj staré filmy Prakovčanov, aj keď, bohužiaľ, filmy zo Požiarnej zbrojnice už nedokázali premietnuť.

Hlavným večerným programom bol premietnutie filmu režiséra Juraja Jakubiska Zbehovia a pútne, ktorý bol čiastočne realizovaný aj v Prakovciach. Natosený bol v roku 1968. Vieme, že tento rok nám utkvel v pamäti ako rok príchodu sovietskych vojsk do našej republiky, z čoho krátku sekvenčiu uviedol vo svojom filme aj pán Jakubisko. Toto bolo dôvodom, prečo sa tento film nemohol premietaať. Premiéru mal až v roku 1990 a v Prakovciach práve na akcii Kinobus. V Prakovciach žije ešte mnoho pamätníkov, ba niektorí si podrobne pamätajú, ako to bolo, keď sa u nás tento film nakrúcal. Jednou z účinkujúcich bola ako malé dievčatko Janka Čipľáková – Čipľová. V súčasnosti žije v Smolníku, ale aj ona sa premietania zúčastnila. Bolo veľmi milé, že keď sa objavila na plátnie, ľudia spontánne zatlieskali. Film si netrúfam hodnotiť, každý, kto sa premietania zúčastnil, si iste urobil svoj názor. Do neskorých nočných hodín si domáci i účastníci Kinobusu, ktorí prišli do Prakoviec dvomi autobusmi z rôznych častí Slovenska, mohli pozrieť ešte dva filmy a v nedeľu doobeda krátky dokument a rozprávku Nekonečný príbeh. Do tohtočnej filmárskej akcie sa zapojili aj sestry Erika a Timea Plachetkové. Erika nám porozprávala o tom, ako spolu s inými deťmi zaviedli filmárov k sochám pána Kinského, kde sa s nimi zahráli hru na pätáčkov. Filmári ich zato učili tvoriť animovaný film.

(pokračovanie na str. 11)

Otec malých filmárov Marcel Plachetka zaviedol štáb na Macove lúky a pozravalo o zberu lesných plodín. Svoje bohaté filmárske skúsenosti zuročil aj Mgr. Vladimír Hojstrič, ktorý filmárov sprevádzal na zaujímavé miesta (hroby Jacobsovcov, elektráreň vo Valcverku) a zároveň filmoval. Získal tak šancu podieľať sa aj na spracovaní filmov. Učarovalo mu to a nazval to alchymiou vo filmárskej tvorbe. Proces filmovania zaujal aj Jozefa Nižníka, ktorý uvítal zaujímavé dianie v našej obci a aktívne sa pripojil.

Ačo sa páčilo filmárom u nás? V prvom rade veľmi ochotný prístup starostu obce, zástupcu starostu, riaditeľky ZŠ s MŠ a všetkých, ktorí pomohli s ubytovaním a všetkým, čo bolo potrebné. Záujem detí a ostatných obyvateľov. V nekonečnom rade príroda, zaujímavá poloha obce a priestor kinosály, ktorí hodnotili ako

jednu z najkrajších na Slovensku, odhliadnuc od schátralosti.

Celá akcia a kinobus máva podľa jeho autorov vždy nejaký prínos pre danú lokalitu. Čo konkrétnie priniesla Prakovciam? Deti si spestili posledné prázdninové dni. Čo-to sa o filmárčine naučili a hlavne si to vyskúšali. Stará premietačka získala včaka filmárom nové technické osvedčenie a dá sa v prípade potreby používať, čo je aj prianím filmárov. V neposlednom rade uzreli svetlo sveta staré a takmer zabudnuté filmy z produkcie domáčich.

Nemilo nás prekvapil menší záujem o túto akciu, aj keď vieme, že posledná prázdninová sobota bola doslova „nabitá“ akciami.

Mgr. Jana Matzová a Monika Kleknerová

Záluby Prakovčanov

Parašutizmus,

v angličtině „Skydiving,“ je novodobý outdoorový (vykonávaný vo vonkajšom prostredí) adrenalínový šport z rodiny leteckých športov. Pozostáva z volného pádu, následného letu na otvorenom padáku a pristátia. Laickou verejnosťou je spravidla považovaný za jedno z najadrenalinovejších a najextrémnejších športových odvetví spojených s rizikom a priamym ohrozením života. Viete o tom, že aj v Prakovciach žije človek, pre ktorého je parašutizmus záľubou a koníčkom? Ak nie, dnes vám ho predstavíme.

Viem, že povolaním si letecký inžinier, profesionálny voják. Ako si sa dostal k parašutizmu?

- najprv to boli povinné zoskoky pred začiatím leteckého výcviku v roku 1998

- potom každý rok jeden povinný kvôli udržiavaniu si návykov pri nádzovom opustení vrtuľníka počas letu

- no a potom sa z toho stane závislosť

Čo predchádza prvemu zoskoku z lietadla? Máte aj teoretickú prípravu, resp. ako sa parašutisti pripravujú? Čo všetko tvorí výbavu parašutistu?

- prvemu zoskoku predchádza pozemná príprava ako teoretická, tak aj praktická

- počas teórie sa parašutista učí stavbu padáku, čo to z aerodynamiky,
- zvláštne prípady, ktoré môžu počas zoskoku nastať a, samozrejme, ich riešenie
- praktická časť spočíva v samotnej príprave na zoskok, t.j. nácvik výskoku z lietadla, praktické riešenie zvláštnych prípadov a nakoniec zvládnutie doskoku
- výbava parašutistu je rôznorodá, ide o to, ako je parašutista vycvičený a čo chce vo vzduchu robiť
- základnou výbavou sú: výškomer, -

ochranná prilba, rukavice, okuliare, pevná obuv a, samozrejme, padák. Aký je pocit pri zoskoku? Opýtam sa priamo – neboj sa?

- pocit sa opisuje ľahko, každý si to musí vyskúšať sám... ale ako príklad uvediem odpoveď kamaráta Miša, ktorý po doskoku na moju otázkhu „Aký?“ odpovedal: „Ty, to je lepšie ako orgazmus!“ a to je už čo povedať

- nie, nebojím sa, ale mám zo zoskokov rešpekt, to znamená, že radšej si všetko prekontrolujem až desiatkrát predtým, ako si idem skočiť. Viem, že sa zúčastňuje súťaží zoskokov v presnosti pristátia. Povedz nám niečo o tom. Aké máte výsledky?

- áno, chytila ma táto disciplína za srdce pristáva sa na krúžok s priemerom 2 cm – to je fakticky pomyselná nula, a cím ďalej od toho stredu človek pristane, tým je výsledok horší...

- reprezentácia Slovenska bola svetovou špičkou v tejto disciplíne, pokiaľ pred dvomi rokmi paraoddiel Dukly Trenčín kvôli kríze nezrušili - následne boli reprezentanti premenení v rámci Vzdušných síl SR - traja z piatich skončili u nás v Prešove a odvtedy mám hned' troch inštruktorov svetovej triedy – kto by to nevyužil?

- s výsledkami je to ako na hojdáčke, skáče sa v štvorcenných družstvách a zaváhanie čo i len jedného znamená hlboký prepad v štartovom poli

- zaváhaním myslím 3 - 4 cm... to je už zlý výsledok v svetovej špičke a

prepad v poradí

- výsledky? niekoľkonásobní majstri sveta a Európy...

Kde všade si sa už zúčastnil takýchto súťaží? Koľko zoskokov máš za sebou?

- ja som len začiatočník, mám za seba 300 zoskokov a výsledky sa dostavujú veľmi pomaly, pre porovnanie mojí kolegovia – kamaráti majú 5000 tisíc zoskokov a viac (Karol má necelých 12000 zoskokov)

- ale už som zvítazil na regionálnych majstrovstvach v Poľsku, na majstrovstvach SR ako družstvo sme skončili tretí, Cassovia v Košiciach taktiež tretí...

Teraz sú populárne tandemové zoskoky. Aké sú to? Odporúča ich aj záujemcom z radov verejnosti?

- počas tandemu je pasažier pripútaný o tandem pilota a nerieši žiadne činnosti spojené so samotným zoskokom, ide o pocit z volného pádu, ako príklad uvediem, že môj syn Jakub si bol skočiť 16.9.2012

- parašutizmus je krásny šport, ale každý šport je výborná vec vrelo odporúčam každému aspoň raz si to skúsiť, ale upozorňujem vopred, parašutizmus je hlboko návykový...

Do ďalších rokov ti želám veľa šťastia, aby sa tí padáci stále otvoril včas a aby dopady boli presne podľa svojho želania.

Takouto mimoriadnou záľubou vzbudil moju „novinársku“ pozornosť Ing. Peter Klekner.

Neprekáža, že je to môj syn?

Monika Kleknerová

Tento pečiem najradšej

V tomto čísle prinášame 2 recepty. Jeden je na nepečený čaj a na poslednej strane na oblúbené mafiny. Vyskúšajte!

Pečený čaj

Tentokrát pre zmenu nebude recept na koláč, ale na - čaj! Teraz preto, lebo je to taký recept, kde využijete a spracujete akékolvek ovocie, ktorého sa nám v tomto roku urodilo naozaj neúrekom (až láme konáre). Neuvádzam množstvá, lebo každý si urobí podľa chuti a toho, čo má k dispozícii, resp., čo si kúpi.

Potrebjeme akékolvek ovocie – rôzne kombinácie – môžete si urobiť iba 2 – druhový (napr. jablká, černice alebo jablká, slivky...) alebo viacdruhový – jablká, hrušky, slivky (aj sušené), černice, ak máte v mrazeničke ríbezle, jahody, sušené brusnice, mandarínky, niekoľko dáva aj umýtý olúpaný citrón, broskyne, markhule, dokonca aj bobuľky čiernej bazy – hocičo, čo máte k dispozícii. Ovocie umyjeme, pokrájame na kocky, časť jablk a hrušiek môžeme olúpať, časť dáme aj so šupkou, ale bez jadierok. Všetko ostatné ovocie pokrájame a dáme do hlbokého plechu – najprv ovocie, ktorého máme menej a

doplňime napr. jablkami. Keď máme plech plný (cca 2 kg ovocia), podľa chuti pridáme vanilkový, škoricový a kryštálový cukor. Všetko dáme premiešať piecť do rúry na cca 45 - 60 minút. Občas premiešame, ale nemusíme. Rozvoniava nám celý byt. Upečené, keď už pustí veľa šťavy, vyberieme z rúry a ak chceme, pridáme (r)um. Ešte horúce plníme do 3 dcl fliaš so závitom a otočíme hore dnom na 10 minút. Ak si urobíme veľa, pre istotu môžeme (ale nemusíme) krátko sterilizovať, aby sa ani pri dlhom uskladnení nepokazilo. Hotovo!

V zime – ak dovtedy vydržíme – si dáme do šálky 2 lyžice pečeného čaju a zalejeme horúcou vodou. Máme výborný ovocný čaj a

presne vieme, čo pijeme. Toto ovocie môžeme tiež pridať do jogurtu, na pudingu, alebo keď nám príde chuť na niečo sladké, tak sa do toho pustíme rovno lyžičkou.

Tento recept mnohí z vás poznajú, ale je dosť aj takých, čo o ňom ešte nepočuli, takže vyskúšajte, je to naozaj dobré. Na internete nájdete množstvo podobných receptov. Na zdravie! S týmto čajom to platí doslova.

(pokračovanie na str. 12)

Tento pečiem najradšej (pokračovanie zo str. 11)

Mafiny

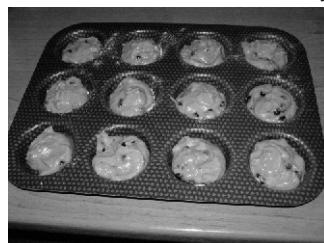
Toto je taký z tých "moderných" koláčov, ktorý naše babky nepiekli. Dnes je ale veľké množstvo týchto receptov na sladký i slaný spôsob. Nemusíme si pamätať všetky, stačí základný recept, ktorý obmeníme pridaním rôznych príchutí, či už ovocných, čokolád, orieškov a pod.

Jednoduché mafiny

2 poháre polohrubej múky (hrnčeky na čaj)
1 pohár cukru
1/2 pohára oleja
1 pohár mlieka (alebo cely jogurt)
2 vajcia
štipka soli
1 prášok do pečiva

Zvlášť suché a tekuté suroviny

Pred pečením

Druhá dávka

Dobrú chut'!

Pripravíme si 2 misy. Do jednej dámme suché ingrediencie – múku, cukor, sol', prášok do pečiva a do druhej mokré – mlieko, olej, vajcia. Do suchej zmesi zamiešame napr. jablká, pokrájané na malé kúsky alebo iné ovocie (čučoriedky, jahody, maliny, černice...) a spojíme ju s mokrou zmesou. Nešľaháme, iba vareškou spojíme. Lyžicou dámeme cesto do plechu na mafiny alebo do dvojítých papierových košíčkov, položených v hlbokom plechu. Cesto dávame iba do $\frac{3}{4}$ formičiek, aby malo priestor na vybehnutie. Ak chceme čokoládové mafiny, polámanú čokoládu dáme až priamo do foriem na plechu na vrch cesta. Koľko mafín budete mať, závisí od toho, aký typ plechu máte – hlbší, plytší, menšie alebo väčšie mafiny. Na trhu je už dostatok rôznych typov.

Monika Kleknerová

Prakofski hefti

Vo Večernej priemyslovke v Prakovciach v terajšej króme Texas v 50. rokoch písali diktát. Jeden poslucháč nevedel, aké „i“ sa píše vo vete: Pes bol uviazaný na reťazi. Vynášiel sa a napísal „Pes bol uviazaný na lancuhu.“

Tenisové leto v Prakovciach

Hoci tenis v Prakovciach nemá až takú tradíciu, v súčasnosti si získava čoraz viac priaznivcov i amatérskych hráčov.

Dňa 16.6. 2012 sa v priestoroch Športového klubu (ŠK) Prakovce uskutočnil 1. ročník tenisového turnaja o Pohár starostu obce, na ktorom sa organizačne podieľali členovia ŠK, Komisie školstva, kultúry a športu (D. Vargová, E. Stoklas) a zamestnanci obecného úradu. Turnaja

sa zúčastnilo 16 už takmer poloprofesionálnych hráčov tenisu, ktorí vytvorili 8 dvojíc. Vítazom úvodného ročníka sa stali L. Kóňa ml. a Miroslav Macejko. Tenisové leto v Prakovciach pokračovalo aj v sobotu 28.7.2012 tenisovým turnajom s názvom Drevocup, ktorý organizoval Miroslav Macejko. Vítaznú trofej si odniesla dvojica Juraj Slovinský st. a Richard Slovinský.

Akýmsi zakončením tenisového letného

Prakovské klapancie

Na Človenčku po človenčky

Mladý biznisman Žuj – Duj – Fuj prišol sem z Vietnamu, zanechal svoj rodný Vietnam, aj otca, aj mamu, chcel spravíci dziru do sveta, na Slovensko išol, vziaľ zo seba aj Čing – Čunga, za biznisom prišol.

Postavili v mesce stanek, maľi dosc tovaru, večar še šli z dennu tržbu zabavíci do baru, chceli sebe obidvojova najsc pekne slovenky, po čaše by še z nich stali zakonite ženky.

Po svadzbe by šli ukazac ženky do Vietnamu, popyšic še pred rodzinu, zdolac Fudžijamu. Horľivo si namahaľi zavity mozgove, vtrepac do nich slovenčinu, poznam slova nove.

Gramatika im bars nešla, v českej slovenčine, dze tverde a dze meke „i“ – pravda ľem vo víne.

Predavalí svetre, gače, sandaly, topanky, večar išli odneste tržbu do Slovenskej banky. Po roku še z nich vykľuľi slušni biznismani, kontro im už vyskočilo, jak zo zlatej baři. Zo Žuj – Duj – Fuja je vlastenec – verný syn Slovenska, miluju ho v calym mesce, aj menšina ženska.

Do mesta prišol autobus, zajazd s Maďarami: „Szvetere, cipo“ – si pytaľi moletnejše damy. Tu vzkypela krev herdemu našmu vlastencovi: „Na Človenčku po človenčky – mile damy, „doví“ !

Margita Šrobárová

kolotoča v Prakovciach bol Memoriál J. Gregu, ktorý sa uskutočnil 4.8.2012 taktiež na tenisovom kurte ŠK Prakovce a jeho organizátormi boli členovia ŠK. Vítazmi sa stali Ondrej Jakubovič a Vladimír Furimský.

Akoby toho tenisu nebolo v Prakovciach dosť, počas prázdnin ŠK ponúkol pre mladších tenisových nadšencov svoj tenisový kurt. Záujem prejavili najmä chlapci, ktorí sa počas týždňa zdokonaľovali v tenise a odohrali aj niekoľko zápasov. Vďaka patrí najmä Jurajovi Slovinskému st., ktorý im venoval svoj volný čas.

Mgr. Viera Jančíková